

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 5000.—

Za Jugoslavijo
četrletno: 25 Din.

Posamezna številka 700 kron.

Leto III.

Dunaj, 12. septembra 1923.

Št. 37.

Boj za šolo v Selah.

Šolske oblasti Slovincem niso naklonjene od nekdaj. Upeljale so na Koroškem posebno vrsto šol, ki jih imenujejo utrakvistične, t. j. dvojezične, ki pa tega imena ne zaslužijo, ker v resnici niso dvojezične. Drugod, v prejšnji Češki, v Galiciji itd., se take šole niso obnesle in tudi na Koroškem ne izkazujejo dobrih učnih uspehov, a dobre so za ponemčevanje, ker se v njih slovenski jezik čisto zapostavlja in zanemarija. Čim manj se otroci izurijo v materinem jeziku, tem lažje se ponemčijo.

V Selah se bje boj za šolo že od početka šole. Dolga leta je bil en razred slovenski, drugi nemški. Slovenski je bil nasprotnikom kakor trn v očesu in so ga skušali ugonobiti. Spominjamo se še, kako je hotel l. 1912 tedanji učitelj s krutim tepenjem in mučenjem šolarjem slovenskega razreda zagreniti ta razred in jih tako pridobiti za nemškega, vsled česar je nastal šolski štrajk. Vendar je slovenski razred čimdalje bolj uspeval in so za nemškega komaj in komaj še vzdrževali malo število otrok. Kar pa se prej ni posrečilo, je šlo med vojsko. L. 1917 so občinski odborniki pod pritiskom avstrijske strahovlade privolili, da se oba razreda združita v eno utrakvistično šolo.

Po plebiscitu je postala šola utrakvistična, ali boljše povedamo: nemška. Učni načrt za utrakvistične šole predpisuje sicer nekaj slovenskega jezika za 1. in 2. šolsko leto, od 3. šolskega leta pa po 3 ure na teden. To je seveda zelo malo, pa še tega niso dali. Ker nobena učiteljska moč ni bila usposobljena za slovenski jezik, se ta niti v 1. razredu ni podučeval v predpisani meri, v 2. razredu pa sploh nič.

Zakaj pa bi slovenski jezik tako zanemarjali in zaničevali in potiskali v kot kakor ničvredne smeti? Ali je mar manj vreden kakor drugi? Ali naj mar zato, ker smo v Avstriji, zavržemo svoj materni slovenski jezik? Kaj pa Nemci v Jugoslaviji? Ti hočejo imeti svoje nemške šole in jih tudi imajo in se v njih nemški otroci poučujejo v svojem nemškem jeziku. Če velja to za Nemce tam, zakaj bi ne veljalo za Slovence tu? Dajte Nemcu v Jugoslaviji,

kar mu gre, pa enako tudi Slovincu v Avstriji, do česar ima pravico!

Mirovna pogodba predpisuje, da mora Avstrija dati narodnim manjšinam, torej tudi koroškim Slovincem, tam kjer zahtevajo, šole v njihovem jeziku, v katerih pa naj se poučuje nemški jezik kot obvezen predmet. Na to določbo se je krajni šolski svet v Selah opiral, ko je od l. 1921 večkrat ponovno zahteval, naj se v Selah šola uredi tako, da bo učni jezik slovenski in se tudi nemški jezik poučuje v zadostni meri od tretjega šolskega leta dalje (torej 5 let) in sicer v vedno večjem obsegu, to je: v 3. šolskem letu nekaj v 4. in 5. šolskem letu že več, in naslednja leta zopet več, tako da se bo otrok v zadnjih letih učil že mnogo nemščine. Take vrste šole, torej pravo slovensko-nemško šolo, je krajni šolski svet obenem z občinskim odborom zahteval, ker je bil prepričan, da je taka edino primerna. V njej bi otrok dobil potrebno znanje maternega jezika in na njegovi podlagi bi se tudi lažje učil nemškega jezika. V taki, pametno urejeni šoli bi se dosegli lahko dobri uspehi. Saj vendar otrok lažje napreduje v vseh predmetih, če mu učitelj dopoveduje v jeziku, ki ga otrok dobro razume. Zato se bi otroci tudi nemškega jezika naučili vsaj toliko, kakor sedaj, če še ne bolj.

Po dobrih dveh letih je šolska oblast vendar enkrat rešila zahteve Selanov. Toda kako? Dovolila je sicer šolo s slovenskim učnim jezikom, nemščine pa le 3 ure na teden. Čudno, zakaj tako malo nemščine? Dosedaj ji nemškega jezika nikoli ni bilo dosti, da je še uboge slovenske urice čisto spodrinil, zdaj naenkrat pa zanj dovoljuje samo 3 ure na teden! Enkrat preveč, drugokrat premalo, zakaj pa ne srednjo mero, toliko, kolikor ga zameva potreba? Mislimo, da se ne motimo, če povemo tole skrivnost: Gospodje pri deželnem šolskem svetu so rekli: Ker jim že moramo dati šolo s slovenskim učnim jezikom, pa jim dajmo nemščine tako malo, da bodo s tako šolo nezadovoljni, pa jo bomo zopet pokopali in potem zopet lahko vpeljamo ponemčevalno utrakvistično šolo, ki bo imela slovenske ure zopet le na papirju!

Vprašamo pa tu: Po kom naj se uravna šola, ali po ponemčevalnih načrtih gotovih višjih gospodov ali po volji in zahtevi prebivalstva, ki mora šolo vzdrževati z visokimi davki? Ljudska volja odločuje dandanes in bo odločila tudi glede šole v Selah. Jasno povejmo: Slovinci smo in zahtevamo, da dobe naši otroci potreben pouk v materinem slovenskem jeziku. Zavedamo se pa, da nam je v Avstriji tudi nemški jezik koristen in potreben. Zato zahtevamo, da se nemški jezik poučuje v naši šoli od 3. šolskega leta dalje v vedno večjem obsegu. Nočemo utrakvistične, v resnici nemške šole, kakor je bila dosedaj, nočemo samoslovenske šole brez zadostnega pouka nemščine, kakoršno nam zdaj ponujate, zahtevamo pa šolo s slovenskim učnim jezikom in zadosti nemščine, torej pravo slovensko-nemško šolo hočemo in od te zahteve ne odstopimo niti za las!

Ogrska je dala manjšinam šole.

Ogrski naučni minister je izdal naredbo, kako se naj uporablja na državnih in občinskih šolah jezik narodnih manjšin kot učni jezik. Naredba predvideva tri vrste takih šol.

1. Šole, v katerih je učni jezik materni jezik dotične narodnosti, do čim se poučuje ogrski jezik kot redni in obliigatni predmet.

2. Mešane (utrakvistične) šole s poukom v ogrskem in materinem jeziku manjšine.

3. Šole z ogrskim učnim jezikom, vendar se mora na teh šolah poučevati materni jezik manjšin kot redni in obliigatni učni predmet. Sploh se mora materinščina uporabljati po potrebi kot pomožni jezik na vseh teh šolah.

Kedaj bomo mi koroški Slovinci o Avstriji tako srečni, kakor manjšine na Ogrskem?

Zbirajte za volilni sklad!

PODLISTEK

Rutarjev Jur.

Presneto čudno se mi je zdelo zadnje mesce, da je v Podlescah vse tako prijazno z menoj. Gospod frboltar mi prej en čas še čika ni privoščil, zdaj pa je vpil name, kjer me je videl: „Herr Jur, wollens eine Zigarre? Do hobens!“ In gospod prkamajster Pacl me je parkrat kar pod pazduho pograbil in me vlekel seboj: „Aber, Herr Jur, gema doch zum Mucej a Kriegl Bier trinken, plačam jaz!“ In ko sem neko jutro zbudjen kukal izpod kovtra, sem videl kako je frajlajn Cibi postavila velik pušec na moje okno in zbežala tiho proč.

No, sem djav sam pri sebi, ali res žinjajo, da sem pri orgeših ali kaj. Ta orgešov klobuk mi nazadnje pomaguje še do cigar, pira in pušecov. Jur, srečo pa imaš!

Pa sem pravil enkrat o tem Mrakovemu Cirilu, ta pa je z glavo zmajav in djav: Ni tako, Jur, kakor ti misliš? Vidiš, ta pes moli taco nekam drugam. Ali ne veš, da bomo imeli v kratkem volitve? Pred volitvami so pa naši nasprotniki vselej sladki kot strd in prijazni kot mačka. Naših glasov se jim lušta. Radi bi naše

ljudi vjeli na tim, da bi volili z njimi. Tudi k meni hodijo na ves enkrat sociji, enkrat tajčnacenli. Ti pa imaš komando čez nas čuše, zato ni čuda, da hočejo pridobiti za se najprej tebe in s teboj nas druge!“

Zakrohotal sem se na ves glas in djav: Ciril, to misel jim moramo pa tako zbiti iz glav, da bodo pomnili!“ „Tako je!“ je pritrtil Ciril, „pa še prav kmalu!“

No res, ni bilo dolgo, pa se nam je ponudila lepa priložnost. Približal se je dan sv. Cirila in Metoda, ko smo hoteli obhajati Cirilov god in obenem počastiti naše slovenske apostole, njim na čast zažgati kres in pokazati, da mi v Podlescah ne ostajamo za drugimi Slovinci na Koroškem zadi.

Na predvečer sv. Cirila je bilo v naši vasi vse živo. Cela procesija Slovencev se je vila na hrib. Ciril spredaj je nesel na hrbtu veliko breme polen in komandiral druge, kaj naj nesejo. Eden si je naložil hraše, drugi po dva snopa slame, Leskovčeva Pavla je vlekla gare polne drv in jaz sem jih tiščal zadaj. Nobeden ni šel praznih rok, Cirilova žena in njena nova sosedka Lenka pa sta imeli v korpu še druge važne reči: tobak, jedila in pijačo.

Nasprotniki so stali pred hišami in zijali v nas. Pred Mucejem sem slišal frajlajn uči-

teljico Cicibe, kako je pomežurknila učitelju in rekla: Cela vas žiher gori, pa bi Rotter ne delal, danes pa tišči gare kakor kak fakini! „Interessanter Mensch!“ je pripomnil učitelj.

„O je, o je, die slovenska stranka marschert auf!“ se je čudil g. prkamajster Pacl, ko nam je prišpranciral s svojo fravo naproti. „He, he, Herr Jur, was ist das?“

„Mein Kumplament, Herr Pacl, mi gremo na hrib, da zažgemo kres, ker jutri je sv. Ciril in Metod,“ mu razložim jaz.

„Jo sooo, jugoslavische Apostel, nicht wahr?“ se je ogiasila Frau Pacla.

„Ja, pa učila sta takrat tudi Korošce, ki so bili še sami Slovinci in nemčurjev še takrat ni bilo na svetu!“ jo zavrnem, da se ji je nos obesil.

„No gute Unterhaltung!“ mi je voščil g. Pacl. —

„Mein Kumplament, Herr Pacl! Pa pojdite z nami, ker bo pri kresu tudi posvetovanje o volitvah!“ Vedel sem, da ne pojde z nami, a firbec sem mu zbudil, da je to novico raznesei po vasi in obe stranki sta v temi prišli na tihem v našo bližino, da slišita kaj bomo sklenili.

Na hribu pri kresu je bilo veselo življenje. Ko je kres najlepše gorel, smo se odkrili in zapeli:

Slovensko kor. dijaštvo v Bilčovsu 17. in 18. avgusta 1923.

Po preteku treh let se je naše dijaštvo zopet zbralo in tokrat v Bilčovsu k dvodnevni znanstvenim razmotrivanjem najvažnejših vprašanj naše dobe. Izven dijaških krogov nas je posejil g. mgr. Podgorc z dvema referatoma in sicer o demokraciji in o ženskem vprašanju z ozirom na naše koroške razmere. Na podlagi votuma „Spiritus est, qui vivicat“ (duh je, ki maso poživlja), je g. referent izvajal svoja razmotrivanja. Naloga inteligentnega naraščaja — bodočih ljudskih voditeljev — je poživiti našo dobro slov. kor. ljudstvo v pravem duhu. Nadalje je g. referent govoril o raznih državnih oblikah — posebno o monarhiji in republiki — in označil ono obliko za najboljšo, kjer najboljši ljudje vladajo. Naglašal je napačno pojmovanje demokracije, kjer hoče vsakdo govoriti in odločati, toda nobeden noče nositi odgovornosti. Vsaka stranka se dela popularno s tem, da ljudstvu vse obeta na stroške drugih. Krasen vzgled nam nudi sedanja Evropa, ki bo morala propasti, ako jadra v morju starega nereda naprej, ali pa se bo morala vrniti k vladi, ki ima avtoriteto. Vlada, ki ukazuje, mora biti nad ljudstvom, ako hoče, da se ji bode ljudstvo pokorilo. Volitve, katerih se demokratično urejena država poslužuje v svrhu izbire ljudskih zastopnikov, ne nudijo vladnemu aparatu vedno najboljših mož, so sicer dobri za agitacijo, se pa navadno izkažejo kot nezmožne za sovladanje. Tipičen primer popolnoma nežmožne vlade v Nemčiji (kabinet Cuno), ki je privedla celo državo do popolnega poloma. Red in mir v državi sta prvi predpogoj prostosti. Politika naj se izroči malemu številu zmožnih ljudi. To so bila razmotrivanja prvega dopoldneva.

Popoldan je g. referent razpravljajal o ženskem vprašanju. Kako pripraviti žensko za ženski primerno mesto v človeški družbi. Glavni poklic ženske naj bo ljudska vzgoja. Nato pa so sledili referati iz dijaških krogov. Isti popoldan je govoril tov. Piskernik o važnosti gospodarske izobrazbe in obenem naglašal, da se v naših srednjih šolah nudi premalo praktične izobrazbe. Tudi visoke šole še danes nimajo za gospodarsko izobrazbo dovolj smisla. Koroški Slovenci se bomo kulturno in politično dvignili, če si enkrat ustvarimo dobro gospodarsko podlago, kar se bo seve v doglednem času tudi storilo, ker že kmalu iz dunajske univerze dobimo svoje strokovnjake. S tem referatom je bil zaključen prvi dan dijaškega tečaja v Bilčovsu.

Drugi dan tečaja smo pričeli s sv. mašo za umrle in na bojiščih padle tovariše, katero je daroval g. doktorant Rudo Blüml. Posetil nas je tudi ta dan g. Aichholzer. Prvi referent tov. bogoslovec Skitek je razpravljajal o sili moralnih principov v socialnem življenju. Kako pomoči k rešitvi današnjega socialnega boja?

Sv. Ciril in Metod
čuvajta slovenski rod.

Mogočno je donela pesem v tiho noč, ker vsak je pel z navdušenjem in s celim krofom.

Nato smo našemu Cirilu čestitali h godu, pa ni si pustil dolgo govoriti, kar vstal je, zamahnil z roko in rekel: „Ljubi moji, vem da mi vse dobro želite, hvala vam! A jaz nisem vreden, da bi se ob taki slovesnosti spominjali toliko na mene. Imamo važnejše reči, da se o njih pogovorimo. Jur, govori ti!“

„Živio, naš Jur,“ so zaklicali vsi in me dvignili na en štor in kaj sem hotel, kot govoriti jim slavnostni govor:

„Dragi moji, kamorkoli se nocoj ozre naše oko po slovenski Koroški, povsodi nam žare naproti svetli kresovi. Vsi nam pričajo, da na Koroškem še biva slovenski rod, ki se danes priporoča svojima apostoloma Cirilu in Metodu, ki sta mu pred stoletji prižgala luč svete vere. Lepi so ti ognji po planinah in dolinah, ali dragi moji, tudi v srcu vsakega koroškega Slovenca mora goreti ogenj, kres, ne samo nocoj, marveč kres, ki naj ne vgasne nikoli, to je ogenj ljubezni do maternega slovenskega jezika, ljubezen do slovenske narodnosti. Naš narod je trpin. Trpel je njegov apostol sv. Metod.

Tov. referent naglašal, da današnjih socialnih vprašanj ne more rešiti Marxov, temveč le krščanski socializem. Razpravljajal je o pomenu dekaloga v socialnem življenju. Med debato je došel naš rojak g. dr. Petek, ki ga je naše dijaštvo z velikim navdušenjem sprejelo v svojo sredo. Temu je takoj sledilo predavanje tov. Hafnerja, ki je v svojem referatu podal dobro sliko o sedanjem političnem stanju sveta, predvsem Evrope. Zanimivo je bilo slediti razpravam o karijerah raznih bankirjev in njihovem vplivu na političen in gospodarski razvoj velikih držav. V svojih izvajanjih se je čisto skliceval na največjega narodnega ekonomista dunajske univerze dr. Spanna. Navajal je tudi Spenglarjevo knjigo „Der Untergang des Abendlandes“, ki mu je žal znana le iz različnih ocen. Ker je manjkalo časa se o tem referatu ni mogla razviti širša debata. G. Aichholzer je govoril o važnosti inteligentnega naraščaja za ohranitev slov. življa na Koroškem, naglašal je opetovano važnost in potrebo naše gospodarske organizacije. Pred zaključnim govorom se je oglašil k besedi g. dr. Petek, ki je govoril o pomenu vstrajnega dela za narod, ki nam nudi garancijo za bodočnost. Naše ljudstvo ima v sebi mnogo dobrega in država nam mora dati možnost, da to dobro tudi v sebi gojimo.

Zaključno besedo je imel tov. Rudo Blüml, ki se je v imenu vsega slov. dijaštva Bilčovsanom zahvalil za vso naklonjenost, katero so nam skazali z materijelnimi prispevki in prijaznim sprejemom. Zahvalil se je predvsem slovenskemu društvu za trud in delo, katero je društvo žrtvovalo pripravam za dijaški tečaj. Nikdar slov. dijaštvo ne bo zabilo Bilčovšanov, ki so nam dali na razpolago prenočišča in se tudi niso ustrašili drugih materijelnih žrtev. Zahvala predsedniku izobraževalnega društva g. Jankotu Ogris, ki je posvetil dijaškemu tečaju največjo pozornost. Hvala gospodu župniku, ki je dal na razpolago prostore za obednico. V soboto 18. avg. popoldan smo napravili skupen izlet k sv. Luciji pri Bilčovsu, kjer smo imeli krasen razgled po celi Rožni dolini. Od tu so udeleženci odšli. Bilčovs bo ostal našim dijakom v trajnem spominu —r.

Kaj nas še čaka?

Nekdaj se je imenoval samo Balkan evropski vremenski kot, ker so iz njega prihajali vedni prepiri, vedni povodi za vznemirjenje Evrope. Zdaj je Balkan vsa Evropa. Človek ne ve, kje bo začelo prej goreti, kje se bode dalo prvo znamenje za novo svetovno vojno.

Znanj ameriški grof Harry Kessler napoveduje v svojih znanstvenih političnih govorih prihodnost takole: V kratkem bode v Nemčiji izbruhnila revolucija in zasedba Porurja po Francoski in Belgiji bode dala povod novi svetovni vojni. Nemška vlada ne bo v stanu preprečiti boljševiške revolucije na severu in ne

bil je preganjan, po nedolžnem zaprt v ječi, kamor ga je vrgla nemška prevzetnost in zavist, a uklonil se ni. Tako trpimo tudi mi koroški Slovenci že stoletja pod močnejšim nemškim sosedom, kateremu smo na poti. Hočejo, da bi se enkrat reklo: Koroških Slovencev ni več, Koroška je cela nemška. Ali jim bomo to veselje naredili? Ne nikakor ne! Mi smo pravični in pravimo: Nemcu, kar je res nemškega, pa tudi Slovencu, kar je njegovega! (Tako je! — so mi pritrjevali na vseh straneh.) Mi hočemo poštenega Nemca spoštovati, a dati nam mora kar je naša pravica! Enakost za vse! Nas so hoteli imeti v Avstriji, in po plebiscitu smo res postali avstrijski državljani in zato zahtevamo enake pravice! Toda, dragi moji, pravice si moramo priboriti in pokazati moramo, da nas je še veliko, pri volitvah.

Letos oktobra bodo volitve. Vse stranke se že pripravljajo na nje. Nasproti si stojijo rdeči socialdemokrati in vladne stranke združene okoli Seipelna. Pa vi me vprašate kakor pravi pesnik:

Kam drži na desno cesta,
kam drži na levo pot?
Mož, povejte mi po skušnji,
kje se lažje ognem zmot?

monarhističnega prevrata na jugu Nemčije. Ti dogodki se bodo izvršili še pred prihodnjo zimo. Nastop boljševizma bode zapletel Rusijo v boj z Francosko in ta nova vojna bode požrla civilizacijo. Francoska bode vmarširala v Nemčijo, Rusija v Polisko. Francozi Rusov nikdar ne bodo premagali na slovanskih tleh, a ne bodo imeli nobene težkoče zdrobiti rusko vojno na tujih tleh. Angleška se bode trudila ostati ob strani, a bode potegnjena v prepir kakor je to bila Amerika v svetovni vojni. Nevarnost pa bi bila odstranjena, če bi se Amerika pridružila Angleški in bi ji pomagala rešiti vprašanje vojne odškodnine. — Navadno pa pride čisto drugače kakor je napovedano ali kakor si ljudje mislijo.

Ne zamudite . . .

- Od 5. septembra** naprej skozi 14 dni pregledati volilne imenike in se prepričati, so vsi somišljeniki naše stranke vpisani ali ne.
- Do 19. septembra** vložiti vse reklamacije pri krajevni volilni oblasti. Vsi upravičeni volilci naše stanke se morajo vpisati, vsi neupravičeni drugih strank izbrisati.
- Do 22. septembra** zahtevati rešitev vseh reklamacij.
- Do 25. septembra** vložiti pritožbe na vzklicno komisijo, ako je župan nepravilno razsodil.
- Do 16. oktobra** prijaviti za vsak volilni lokal 2 priči.
- 21. oktobra vsi na volišče za Koroško slovensko stranko!**

POLITIČNI PREGLED

Italijansko-grški spor.

Juha se ne je tako vroča kakor se kuhla. Istinost tega izreka se je pokazala tudi tukaj. Italijanom je bilo sila neprijetno, ker je Grška izročila zadevo v rzsodbo Društvu narodov. Nabasala je vse revolverje in začela streljati na Društvo narodov češ, da ni pristojno razsojati, da iz njega celo izstopi. Kako se Italijani bojaželjni, čeravno so jih že v svetovni vojni dosti dobili na svojih dolgih prstih. Ob enem se je sestala poslaniška konferenca in se tudi začela baviti s tem vprašanjem. Ali tudi poslaniški konferenci so Italijani odrekli prvotno pravico do rzsodbe. Grška pa se hoče podvreči diktatu poslaniške konference, ako se ji dokaže odgovornost, in predlaga sestavo preiskovalne komisije.

Krf je seveda še vedno v italijanskih rokah. Ne samo to, ona zaseda še vedno naprej: male važne otočiče okrog Krfa Italija pravi, da jo stane zasedba dnevno po 1 milijon lir in da bo morala tudi zasedbene troške plačati Grška. Vsaj so stavili že naknadno zahteve za 15 milijonov lir več. Pri obtsreljavanju mesta

Ali naj se pridružimo socijem ki nam radi obljubijo vse, dajo pa nič, ali naj se primemo Seipelna, ki hoče Avstrijo rešiti in nam prav pridno pobira vedno višje davke? Kam torej, na levo ali na desno? (Sociji in tajnacelnji so med grmovjem napeto poslušali, kako se bomo odločili.) Naj vam odgovorim kar jaz: ne na desno, ne na levo, srednja pot najboljša pot, so rekli včasih stari ljudje. Ne gremo ne z enim, ne z drugimi, gremo samostojno kot koroška slovenska stranka! (Gromoviti živio-klici, tako da sem moral nekaj časa prenehati.) Le tepite se Seipel in socialisti, mi stojimo ob strani in se vam smejimo. Kjer se dva tepeta, se tretji lahko smeji! In ti tretji smo mi! (Bravo! Živio koroška slovenska stranka!) Samostojno nastopimo in vsak koroški Slovenec, ki se čuti Slovenca, naj voli le našo stranko! (Živio!) Pokazati hočemo svojim nasprotnikom, pokazati hočemo celemu svetu, da nas je še veliko koroških Slovencev, da še nismo obupali, da se še potegujemo za svoje pravice! Čim več nas bo, večji rešpekt bodo imeli pred nami, več bomo dosegli. Zato pogum, dragi Slovenci! Ne zanašajmo se na nobeno drugo stranko, pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal. Naše najboljšo orožje je volilni listek naše slovenske stranke! Če bomo vsi storili svojo na-

Krf je bilo 20 mrtvih, med njimi 16 otrok. Preiskava za morilci se nadaljuje. Nekateri pravijo, da so bili Albanci, drugi pa, da je vsega kriv nek grški polkovnik, ker je italijanska razmejitevna komisija razsojala vedno v prilog Albaniji.

Najhujša nasprotnica italijanskih nasilnosti je Anglija, ki je hotela dati na razpolago celo vojno brodovje Društvu narodov, ako ono odloči izpraznitev, da se prisilijo zapustiti Krf, ker zasedba ne gre v angleške račune na Balkanu. Kako se v politiki vse izpreminja: pred par tedni še dobri prijatelja, sedaj pa hudi sovražniki. Z italijanskimi avanturami tudi druge države ne soglašajo.

Društvo narodov se pri rešitvi tega vprašanja ni obneslo, kar kaže, da je več ali manj samo nekaka figura. Zato pa si je pridobila za mirno rešitev tem večje zasluge poslaniška konferenca. Izročila je noto Grški in Italiji, ki se bistveno ne razločuje od italijanskih zahtev, katero sta obe vladi sprejeli. Razen drugih točk zahteva ta nota, da mora položiti Grška kot jamstvo 50 milijonov lir in da bo posebna mednarodna komisija nadzirala pod predsedstvom Japonca potek preiskave. Vse to je predlagala poslaniška konferenca Grška že prej. Vidi se, da se tudi taki zapletljivi dajo mirnim potom poravnati in ni treba za vsako malenkost rožljati s sabljo.

Jugoslavija.

Jugoslovanska kraljica Marija je dne 6. t. m. porodila zdravo moško dete, prestolonaslednika. V državi je zavladalo velikansko veselje, povsod se vršijo proslave. Kralj je podpisal ukaz o pomiloščenju političnih in socialnih krivcev.

Reško vprašanje je začelo zanimati tudi že Francoze in Angleže. Pripisuje se mu večja važnost nego italijansko-grškemu sporu. Italijanska vlada je stavila ultimatum in zahtevala, da se mora to vprašanje v njenem smislu rešiti do 31. avgusta ali pa bo posegla po orožju. Jugoslovanska vlada je italijanske predloge, da prevzame upravo Reke za leto dni paritetna komisija, sprejela, samo zahtevi, da se morata izročiti Baroš in Delta mešani italijansko-jugoslovanski komisiji za dobo 99 let, se ni uklonila, ker se odločno opira na sant-margeritsko pogodbo, ki je popolnoma jasna. Mussolini je sicer izjavil, da se ta pogodba ne bo izpreminjala, ali dejanja kažejo drugače. V političnih krogih se trdi, da ne preostane drugega, kakor predložiti spor predsedniku švicarske republike, da on razsodi.

Nemčija.

Popolnoma razveljavljena marka in visoki kurzi tujih valut dokazujejo, da je Nemčija tudi drugo vojno proti Franciji popolnoma igrala. Nemčija se bo morala pred Francijo ponižati in sprejeti najtrše francoske zahteve, ako noče, da nastane meščanska vojna, ki po-

rodno dolžnost, se bo naša stranka dobro izkazala in bo napredovala in nasprotniki bodo jezni morali priznati: Presneti čuši, čimbolj jih zaničujemo, tem več jih je! Naši izvoljeni poslanci se bodo potegovali za naše koristi in pravice in dosegli bodo temveč, čim večjo armado volilcev bodo imeli za seboj. Dan 21. okt. mora biti za nas dan zmage. Kaj boš storil ti fant. mož?

Boš škorne nabiksav,
cigaro prižgav,
za stranko slovensko
svoj glas boš oddav!

In ti dekle, žena, kaj misliš ti storiti?
Kaj ne.

korajžno se bodeš
kofeja napila,
na volišču pa stranko
slovensko volila!

Tako vam, dragi, Juri Rutar pravi,
zdaj pa hvala vam in ostanite zdravi!

Tako sem končal. Ne morem vam popisati navdušenja, ki je zavladalo med njimi. Klici: Živio slovenska stranka! Na boj za naše pravice! Živio koroški Slovenci! Živio Jur! itd. so se slišali vse križema. Fantje so me s štora

meni konec nekdanje močne in enotne Nemčije in razpad v male državice in dežele. In že popolnoma jasno, da finančno-politične odredbe Nemčije ne rešijo, ako ne opusti pasivni odpor v Porurju. Brez ustavitve denarnih tovarov ni rešitve. Kako naj ustavi tisk novih bankovcev, ko pa mora pošiljati dan na dan bilijone in bilijone mark v Porurje, kjer je organizovala pasivni odpor in kjer mora vsled tega vzdrževati milijone ljudi. Brez odprave pasivnega odpora Nemčiji ne pomaga niti finančna diktatura, ki je bila upeljana, niti nova banka, ki bo izdajala zlat denar. Pred papirnato marko beži vse, nihče je noče več sprejemati. — Kakor je bilo pričakovati, se je začel pasivni odpor v Porurju močno krhati. Iz tega jasno vidimo, da je tamošnje prebivalstvo proti odporu, da ga je umetno vzdrževala vlada in da se je vlada lagala, ko je povdarjala, da je izšel odpor iz naroda samega. V Essenu se je vršilo glasovanje, ali se naj dela za Francoze ali ne. 70% delavcev je glasovalo zato, da se gre na delo. To je za nemško vlado najhujši udarec, ker jo je narod sam razkrinkal in bo morala začeti s pogajanjem. Dr. Stresemann je tudi že izjavil, da je pripravljen nuditi jamstva. Bog je tudi proti Nemcem pravičen: pustošili ste, ropali in morili, sedaj pa delajte pokoro zato.

DOMAČE NOVICE

Sodalitas ss. Cordis ima vsak kvaterni četrtek ob 10. uri sestanek v Mohorjevi hiši.

Bela. (Volitve.) Naša občina ni pripravna za velike agitacijske shode in radi tega se vrši agitacija ob nedeljah po vseh gostilnah, kamor prihajajo ljudje z visokih hribov. Vlada še mir in kolikor se opaža, nabijajo nasprotniki možnanje, s katerimi bodo odpodili glasove za Koroško slovensko stranko. Prvi strel se je že sprožil v občinski seji dne 19./VIII., ko se je šlo za določitev volilnih lokalov. Slovenska stranka je zahtevala z ozirom na oddaljenost posameznih dolin volilni okraj v Kanli, Beli in Obirski. Občinski svet je ta predlog ovrgel. Že ve zakaj. Za slovensko stranko še vedno manjka mož, to je takih korenin, ki se upajo nastopati in razširjevati misel za stranko, ki nas najbolj pozna in zna čuvati. Fantje iz Obirske, Kort, Bele, Remšenika, Lepena, Lobnika, Plaznice in Reberce, pokažite, da slovenski duh še ni umrl v naših gorah! Oklenite se starih bojevnikov za našo stvar in pomagajte pri delu za volitve!

Želinje pri Velikovcu. Dne 26. avgusta smo na Želinjah obhajali blagoslovljenje sirotišnice za važenbersko občino. Čemu neki „žegnovat to staro kalupo“, so menili nekateri. Res je sicer, da Petrove gotovo nad sto let stare hiše ni treba blagoslavljati, toda stranka, ki sliši na ime Landbund ali Bauernbund, ni mogla drugače, da je pritegnila tudi duhovnika zraven, morda največ zato, da zadobi na novo zopet

dvgnili na rame in me nosili okoli kresa kot kralja na prestolu in klicali: Rutarjev Jur naj bo naš poslanec, njega moramo kandidirati: Živio naš poslanec Jur!

„Ljubi moji,“ sem se jim zahvalil, „veseli me, da mi tako zaupate, hvala vam! A poslance bomo volili tiste, katere bodo postavili zaupniki iz vseh krajev slovenske Koroške, ne samo iz Podlesec. Zato bomo o njih določali pozneje! Sedaj pa malo zapojmo in praznujmo sv. Cirila in Metoda.“ Pa smo zapeli tisto:

„Smo fantje Slovenci pri Dravci doma,
slovenskega duha, slovenskega srca...“

in še druge lepe, da je kar cingljalo. Potem pa smo sedli in si privoščili tobaka, Cirilova ženka in Mihova Lenka sta nam rezali meso in točilj pijačo, da smo bili židane volje. Tam po hribu dol pa so se plazili nasprotniki in godrnjali: „Ne dajo se rdeče nfarbati!“ „Čuš bleibt čuš, ist alles umsonst!“ „Schad um mejne Zigarren,“ je iamral frboltar. „Und um meine Kriegl Bier,“ je pristavil g. Pacl. Mi pa smo jim za slovo zapeli rožansko:

Sem hodu za njo, da me nōjce boló,
zdaj pa buštrga prav, da še moja knabo,
Juhuhuhu.

potrjena zveza Landbunda, kršč. socialcev in vsenemcev bolj trden obroč. „Einheitslista“ se mora tudi na zunaj pokazati. Prišel je g. dekan iz Velikovca, imel tu slovesno mašo in ob blagoslovljenju nemški govor. Čudno se nam pa zdi, ko smo vendar Slovenci ravno tako pripevali kakor drugi, da ne bi mogel biti tudi slovenski govor. Prireditvev je bila prirejena v dobrodelni namen, in mnogo Slovencev se nas je udeležilo. Da se revežem pomaga, to je prav, vendar pa ne moremo si kaj, da ne bi omenili preteklosti, ko ravno ti ljudje, ki se sedaj od same ljubezni do beračev kar tajajo, ki so sladki kot med, nekdanj nobenega pogledali niso; bil je celo čas, ko se je vsa ubožna akcija naložila kratkomalo na rame zaničevanega župnika. Po vojni jih tudi niso poznali. Ko je minilo glasovanje, so nekateri prtenl grofišli tako daleč, da so berača ozmerjali, ga zapodili brez daru in ga gonili k „čušu“, ker so sumili, da je glasoval za Jugoslavijo, oziroma dobil podporo od takratne jugosl. umrave. Hvala Bogu, da so oni na vse to pozabili, a mi nismo tako pozabljivi. Gotovi ljudje bi pač zopet radi sedli na konja ter ga nemoteno jahali — toda strah pred sociji je pač huda stvar.

Bilčovs. Dne 17. in 18. avgusta t. l. so imeli naši koroški slovenski akademiki pri nas svoj sestanek. Ne vemo sicer, kakor so bili z Bilčovsom zadovoljni, ker smo pač Gorjanci, a mi moramo reči, da smo bili ponosni, da nas so hoteli obiskati tisti, v katere stavi naše slovensko, koroško ljudstvo svoje upe. In mi, ki smo videli to vrsto fantov, ki je polna idealov, je polna ljubezni do svojega rodu, smo začutili v naših srcih nov pogum in utrdila se je naša jeklena volja še bolj: Ne boš nas strl tujec, v naših bodočih voditeljih je naša bodočnost. Lahko rečemo, da ni še imela koroška Slovenija nikdar takih junakov na Dunaju kot jih ima ravno sedaj. Kajti mi vemo, da ni bila pot, skozi gimnazije do Dunaja posuta z rožami, ampak s trnjem. Kljub vsem neprijetnostim, vsem težavam ste ostali naši vrlji akademiki to, kar vas je učila vaša slovenska mamica, ste ostali zvesti narodu iz kojega ste izšli. Jeklo se preizkusi v ognju! Tudi vi ste prestali hudo izkušnjo. Zato mi s tem večjim upanjem zremo na vas, vedoč, da se hrabrost kaže v boju. Vojevali ste že mnogoteri boj. Jeklene vaše prsi naj tudi zanaprej stopajo pogumno svojo pot. Za slovo vam kličemo: Živeli in kmalu na svidenje!

Zahome na Zili (Razno). Živahno gibanje je opazati poleti pri nas. Od ranega jutra do poznega večera se trudimo s poljedelstvom in živinorejo. Po dovršenem delu si pa tudi privoščimo tu in tam par veselih uric. Tako nam ob sobotah večer zapoje fantje lepe slovenske pesmi, tiste domače, ki so jim ostale v spominu še od mladih otroških let, katere so pevali že naši pradedje. — Imamo tudi lepo planino, katere polovico je požrl grabežljivi Italijan. Velik užitek je bil za tistega, ki si je mogel še pred vojno ogledati naš lep planinski svet; v novi mlekarji si je lahko ohladil žejo, planinska kočica pa mu je nudila varno zavetje. Planinska kočica, ki je sedaj zopet popravljena, je bila med vojno razrušena. — Dne 29. julija smo imeli zborovanje, za nas nekaj narodni praznik. Govor g. Zwitterja je zadovoljil vse. Po zborovanju se je vršila igra „Tri sestre“ in po igri prosta zabava. Da bi spet kmalu slišali kakega govornika na našem odru! Naj nikdar ne izginejo pri Zili naše stare slovenske šege in navade, naša slovenska pesem naj se razlega po naših hribih in dolinah! Ostanimo vedno zvesti našemu milemu materinemu jeziku!

Blače v Ziljski dolini. (Razno.) Vsako leto je tukaj prvi ponedeljek v septembru velik konjski sejem. Tudi to leto se je pripeljalo sem veliko konj, posebno kobil z žrebeti, i prodanih je bilo veliko ali za nizke cene. — V torek navrh so dali planšarji in planšarice slovo visokim planinam, krave in junice ostanejo 3 ali 4 tedne v spodnjih planinskih travnikih, mleko se prinese vsako jutro v vas, in kar se ga v hiši ne potrebuje, ga oče Matijaš pošlje po železnici v Beljak. — Kar poljske pridelke zadene, smo z žitom zadovoljni, tudi krompir bo, le turšico uničuje črv v stebelu. Sena in slame je zadosti.

Borovlje. (Novi zvonovi.) V nedeljo dne 8. julija so zapani tudi nam novi zvonovi. Blagoslovil jih je sam g. škof in obenem tudi birmal. Zvonovi so sicer samo jekleni, toda imajo prav lepo ubrane glasove. Izdelani so bili v tovarni Böhler v Kapfenbergu. Vsi štirje skupaj tehtajo okoli 2500 kg; največji sam pa 1400 kg. Stanejo približno 85 milijonov kron. — Prejšnji zvonovi so tehtali 2603 kg in bili seveda bronasti.

Zihpolje. Mi pričakujemo dva nova medena zvona in prav radovedni smo na nje, kakor na način blagoslovljenja. Pričakujemo čisto nekaj posebnega, kakor je bilo razglašeno 26. avgusta po maši. Ker odbor menda ne more dobiti skupaj botrov, bo najel proti plačilu v Celovcu za namestnike nekaj „dienstmanov“. Če pa niti teh ne dobi, se zvona kar na mestu lahko zlicitirala in denar vrne. Vsekakor bo to si vredn ogledati. Zato pričakujemo mnogo ljudi iz okolice, posebno iz Borovelj. Za tak špas, kakoršnega smo doživeli v Borovljah ob enaki priliki, ko smo slišali taneč glas: „Müsst ob gehn und auffi schaum,“ bi bili prav hvaležni. Vabimo tudi Rutarjovega Jurja! Če ima še orgešov klobuk, naj se prinese enkrat na Zihpolje z njim, kjer bo našel dosti kolegov in mnogo novosti. Ako bo zopet kaj novega, se bomo spet oglasili. Vsaj smo v Šmarjeti in v Selah še gotovo v dobrem spominu po naših junaških činih. Vsekakor smo si zaslužili častno mesto v krajevni zgodovini.

Marija na Zili. (Žalostne novice.) Pred tremi tedni je utonil pri kopanju v Zili dijak 3. razreda meščanske šole v Beljaku. Utopljenec je bil edini sin matere vdove. Trupla še niso našli. — Pri spravljaju slame je dne 12. avgusta pd. Švajč v Droboljeh tako nesrečno padel, da je na zadobljenih poškodbah 13. avg. umrl. — V Beljaškem logu se je dne 28. avgusta zvečer ustrelil s samokresom M. Stiesen, pd. Prašnikov na Zili. Bog mu bodi dober sodnik! Dobri materi in sestram naše sožalje!

Slovenski pečati. K članku pod tem naslovom v 35. številki našega lista popravljamo, da je bil župnik v Štebnju kaznovan s 400.000 K vsled slovenskega uradovanja in ne vsled pečata.

GOSPODARSKI VESTNIK

Omejitev obrata v tobačnih tovarnah. Tobačna uprava je morala odsloviti 34% osebja, t. j. 3952 delavcev (celovška tobačna tovarna sama 335 delavcev), vsled česar se bo izdelalo za ravno toliko odstotkov tobačnih izdelkov manj. Nekateri izdelki ostanejo še v uporabi tako dolgo, dokler ne poidejo še velike zaloge. Potem ne bo več dobili sledečih cigar: gracioza, regalia media, havana-viržinike in cigari-los; cigaret: harun, anubis, dames, dame, azur in ogrske; tobakov za pipo: specialna zmes, knaster in deželski tobak. Za fajfo se bo izdeloval samo holandski.

Borza. Dunaj, 10./IX. Dolar 70.560, 100 nemških mark 0.11, 100 poljskih mark 0,24½, funt šterling 319.500, francoski frank 3925, švicarski 12.640, lira 3068, dinar 754, češka krona 2097, ogrska krona 2,30 avstr. kron.

Curih, 10./IX. Avstr. krona 0.0079, dinar 5,85, nemška marka 0,000012, lira 24,30, češka krona 16,60, ogrska 0,03 cent.

ČEBELARSKI VESTNIK

Čebele v avgustu.

Dobra paša za čebele se je obetala in pričakovali smo, da nam bodo čebele v avgustu na ajdovi paši napolnile naše zaloge. A marsikateri čebelar je tresel po končani paši glavo, bil je iznenaden. Mislil je, letos bodo panji težki, a ni bilo tako izvrstno, bi lahko bilo boljše. Oglejmo si opazovalno postajo. Dobrla vas (496 m) A. Ž. panj je pridobil na teži v I. tretjini meseca 280, v II. 725 in v III. 1520, zgubil pa je na teži čez noč v I. tretjini 205, v II. 290, v III. 595 dkg, v mesecu tedaj čistih 1995 dkg. Največ je pridobil 27./VIII., 280 dkg. Toplina zraka je bila najvišja +31° C, najnižja +9° C, srednjemesečna +17,7° C. Dni je bilo izletnih 28, deževnih 9, oblačnih 4, poljasnih 13, jasnih

14, vetrovnih 24. Sedaj pa izberimo dobre plemenjake in pripravimo jih za zimo, med jim vzemimo in krmimo jih raje s sladkorjem, ker na njemu čebele dobro prezimijo in se nam spomladi ni treba bati grize.

Čebelarstvo v Jugoslaviji. V prošlem letu je bilo v Jugoslaviji panjev: v severni Srbiji 167.195, v južni Srbiji 56.636, v Črni gori 16.134, v Vojvodini 33.658, v Hrvatski in Slavoniji 92.000, v Dalmaciji 28.092, v Sloveniji 49.720 in v Bosni in Hercegovini 77.350; skupaj torej 520.785. Po dosedanem številu panjev bi Jugoslavija dobivala letno 10.431.500 kg medu. Ako bi med računali po 20 Din. za kg, tedaj bi ta količina predstavljala letni dohodek v znesku 208.630.000 Din. Izvozili so medu v letu 1920. le za 12.998 Din., a leta 1921. za 35.575 Din.

RAZNE VESTI

Kratko iz sveta. Jugoslavija je prevzela v svojo upravo Južno železnico. Par dni nato je bila ukinjena militarizacija železničarjev, ki so stavkali. — Češkoslovaška je izgnala nekaj bolgarskih dijakov, ki so pri pogrebu umorjenega poslanika Daskalova izzivali, bolgarska vlada pa hoče izgnati vsled tega vse češkoslov državljane. — Sinovjev prorokuje revolucijo v Nemčiji. — Grobokopa na Pobrežju pri Mariboru so zaprli, ker je kradel mrtvecem obleko in dragocenosti. — V Belomu v Braziliji je te dni umrla 181 let stara ženska. — Nemški kmet je prodal svojega 9 q težkega vola za 58 kg papir. mark po 1000 mark in dobil za njega komaj 36 milijonov mark. Postalo je že običajno, da se drobiž plačuje samo po teži. — Belgijci so v raznih podružnicah državne banke v Porurju zaplenili v enem dnevu 850 milijard mark. — Nemške denarne tovarne ne morejo zadostiti več državnim potrebam, zato jim pomaga tiskati bankovce tudi že Avstrija. — V Berlinu so postavljena posebna leteča sodišča, ki hodijo po mestu in kar na licu mesta obsodijo po vrednosti kakega predmeta n. pr. krompirja. — Opažati je tudi vedno manj pogrebob, ker ljudje iz strahu pred visokimi pogrebnimi troški raje živijo prodajo svoje zemeljske ostanke anatomičnim zavodom, kjer se porabijo v študijske svrhe. — Irska se je sprejela kot 53. član v Društvo narodov.

Potres na Japonskem. Japonska je svetovno znana kot dežela potresov, kjer je na tisoče ognjenikov, ki neprenehoma bruhaajo, da so potresni sunki že čisto nekaj vsakdanjega. Ta potres pa ni nekaj vsakdanjega, ampak največja katastrofa svetovne zgodovine, ki je tako velika, da je prizadeta vsled nje tudi politična moč Japonske. Iz velosile je postala država četrte stopnje, ker je brez finančnih rezerv, da bo en cel rod občutil posledice tega strašnega potresa. Za pozidavo bodo potrebovali več let in bo stala okroglo 1 milijardo funt šterlingov. Japonski yen je bil pred vojno vreden eno avstrijsko krono, sedaj pa stane dva šilinga in dve penci, okrog 37.000 avstrijskih kron. Novejša poročila pravijo, da je pod razvalinami našlo smrt 400.000 ljudi, 600.000 jih je poškodovanih in 4 do 5 milijonov brez strehe in hrane. Dobro je, da so hiše povečini iz lesa. Ceste so vse polne mrličev, katere mečljejo v goreče hiše, ker mislijo, da se bodo na ta način najlažje rešili pred kugo. Požar je nastal vsled tega, ker so se razpočile plinove cevi. V enem delu mesta Tokio so morali podreti 100 hiš, da so mogli ogenj omejiti. Kakor ob vsaki taki priliki, so začeli ljudje tudi tukaj ropati, da je moralo vojaštvo seči po orožju. Sedaj je red že zopet vzpostavljen. Potresi se vendar še vedno nadaljujejo.

Poraba tobaka. Od 15. maja do 15. junija se je pokadilo v naši državi 13 milijonov cigar, 26 milijonov cigaret, 168.000 kg cigaretnega tobaka in 338.000 pipnega tobaka.

Koliko stanejo vojaki? Največ stane vojak v Kanadi, 28.000 zlatih mark letno, na Angleškem 15.800, v Ameriki 15.558, na Kitajskem 12.288, Argentiniji 9000, v Norveški, Švedski, Kubi in Nizozemskem 8000, na Danskem 7000, na Japonskem in Švici 5000, izpod 5000 italijanski in češkoslovaški, izpod 4000 francoski, belgijski in egiptski, izpod 3000 španski in grš-

ki, izpod 1000 zlatih mark pa v Jugoslaviji, Boglarski in Nemčiji.

Več žensk kot moških. Po letošnjem ljudskem štetju je v Avstriji 6.526.661 prebivalcev: 3.382.568 žensk in 3.144.093 moških. Po teh številkah je na 1000 moških 76 žensk preveč, to je za 53 več kot leta 1910, vendar že manj kot leta 1920. Posledica vojne.

Nemčija se sprejme v Zvezo narodov. Francija je poslala zaupno okrožnico svojim diplomatskim zastopnikom, v kateri javlja, da ne bo nič ugovarjala, ako se sprejme Nemčija v Zvezo narodov, seveda pod pogojem, da izpolni svoje mednarodne obveznosti.

Weisskirchner predsednik avstro-jugoslovanske banke. Predsednik narodne skupščine dr. Weisskirchner namerava izstopiti iz političnega življenja. Zaradi njegovih gospodarskih zmožnosti je določen za predsednika avstro-jugoslovanske komercialne banke, ki ima namen poglobiti trgovske stike med Avstrijo in Jugoslavijo.

Listnica uredništva.

Sršan. Komu in kam naj Vam nekaj pošljemo? —

Južnokoroška Gosp. zadruga v Sinči-vasi

je dobila v zalogo svež umetni gnoj, in sicer: **Tomaževo žlindro**, (Thomasmehl) 40/42% kalijevo sol (Kalidungsalz) kajnit in superfosfat. Cene so jako nizke. Naročniki naj čimprej pridejo po njega.

V zalogi imamo tudi **pluge** (Sack-Wenderje, U. W. 5 in U. W. 7).

Ravnokotno se dobijo **parilniki** (Futterdämpfer) **portland cement**, **kolomaz**, **pšenična moka**, **sol**, **raznovrstna železnina** itd.

Kupuje se žito vsake vrste in tudi menja za moko.

Nazaj dobili smo tudi en čistilni stroj. Kdor hoče svoje žito očistiti, naj se poslužuje te prilike.

Kupuje se tudi **sadje**, **češplje**, **slive** itd. za žganjarno. 97

Puškarna v Kranju

sprejme takoj:

- 1 kopitarja, 1 graverja,
- 1 baskulerja,
- 1 strojnika za povrtanje cevi.

Reflektira se le na prvovrstne moči.

Vabilo.

Pevsko in izobraževalno društvo „Edinost“ v Škofičah priredi dne 16. septembra ob 1/23. uri popoldan v prostorih pri Krištofu v Škofičah dve ve-eloigri:

Pogodba

v 2 dejanjih in

Kmet in avtomat

v enem dejanju.

Sodeluje pevski zbor.

Čisti dobiček za nabavo novih zvonov.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.